

3. Юхименко П. І. Міжнародний менеджмент / П. І. Юхименко, Л. П. Гацька, М. В. Півторак та ін. : навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
4. Сучасний американський та японський менеджмент / <http://dsam.donetsk.ua>.

Гах Оксана Володимирівна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент», Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: старший викладач Заборовський В.П.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТОВАРНИХ БІРЖ УКРАЇНИ

Історія біржової торгівлі в Україні нерозривно пов'язана з розвитком товарних бірж колишнього СРСР. Що ж стосується першої товарної біржі на території України, то вона була відкрита в 1796 р. в Одесі. Цю дату можна вважати початком першого етапу біржової торгівлі на Україні .[1]

Проте ні Одеська, ні створені в наступні кілька десятиліть ряд товарних бірж, не відігравали помітної ролі в оптовій торгівлі - торги на них проходили в'яло при невеликому скупченні покупців і продавців.

Предметом біржової торгівлі були, в основному, зерно і мануфактура.

Другий етап біржового руху на території України пов'язаний з реформою 1861 р., яка стимулювала підвищення і розширення товарно-грошових відносин. Товарні біржі почали виникати практично у всіх торгових центрах, причому багато з них спеціалізувалися на торгівлі окремими групами товарів (хлібом, фруктами, м'ясом, худобою, вином, яйцями, лісом, маслом тощо).

До 1914р. на території України було розміщено 11 товарних бірж (в Києві, Одесі, Запоріжжі, Харкові, Херсоні, Маріуполі, Бердянську). Найбільшою з них була Київська товарна біржа , відкрита у 1865 р. (основний обсяг її біржових угод припадав на цукор). З початком першої світової війни

біржова торгівля прийшла в різкий занепад, а з 1917 р. взагалі перестала існувати.

Третій етап біржової торгівлі відноситься до 20-х років і нерозривно зв'язаний в здійсненні НЕПу. До 1925 р. була відновлена робота усіх 11 товарних бірж . Проте цей період тривав недовго, вже в 1928 р. перестали оснувати остання з цих товарних бірж .

Четвертий етап – сучасний етап розвитку біржової торгівлі, починається з 1990 р. [2]

Нині в Україні знову відроджені ринкові відносини між суб'єктами господарювання, внаслідок чого біржі отримали нове життя. Проте сучасні українські товарні, товарно-сировинні й агропромислові біржі так і не перетворилися на провідні центри ринкового обміну.

На 1 жовтня 2010 року в Україні зареєстровано 550 бірж. Практичну діяльність здійснювали 345 бірж, серед них універсальних, товарно-сировинних і товарних — 294 біржі, нерухомості та агропромислових — по 17, фондових бірж та їх філій — 15, а також по одній валютній та спеціалізованій біржі. [3]

Багато товарних бірж України об'єднані в різні біржові союзи. Найбільш представницькими з них є Конгрес бірж, Біржовий союз, Міжбіржовий синдикат «Метал України», міжбіржова картель «Дніпро».

Основними задачами розвитку міжбіржової торгівлі на Україні на сучасному етапі є :

1. Збільшення темпів росту біржового обороту, підвищення його питомої ваги в загальному обсязі оптового товарообороту. Розрахунки показують, що оптимальна питома вага біржового обороту повинна становити близько 20% від загального обсягу оптового обороту України. [4]

2. Скорочення числа товарних бірж . На початковому етапі переходу до ринкової економіки, їх число може становить 20-25 . Частина товарних бірж має бути перетворена в торгові будинки, аукціонні фірми; друга їх частина може бути об'єднана (в першу чергу у Києві, де в такій їх кількості немає необхідності).

3. Спеціалізація товарних бірж . Спеціалізовані товарні біржі мають відігравати основну роль в складі товарних бірж України. Процес спеціалізації на Україні повинен здійснюватись в два етапи. На першому етапі слід визначити профіль перспективних товарних бірж. На другому етапі слід розпочати повне «очищення» цих товарних бірж від непрофільних товарів.

4. Впровадження сучасних видів біржових угод. Це стосується ф'ючерсних і опціонних угод. Їх впровадження в нашу біржову практику дасть змогу залучити на біржу більшу кількість членів, краще котирувати ціни, здійснювати страхування цінового ризику.

5. Впорядкування розрахункових операцій на біржах. Вже сьогодні виникає потреба в створенні на товарних біржах Розрахункових палат для обслуговування членів біржі.

6. Оптимізація економічних умов діяльності учасників біржової торгівлі. В першу чергу це стосується системи оподаткування посередницької біржової діяльності, яка в Україні набагато жорсткіша, ніж в інших країнах.

7. Створення розвинутої біржової інфраструктури. Для забезпечення ефективної діяльності біржі повинні володіти системою складських приміщень, певними транспортними засобами, користуватися послугами консалтингових та маркетингових фірм.

Вирішення цих задач дозволить Україні створити систему біржової торгівлі, яка б відповідала міжнародним стандартам.

Список використаних джерел

1. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я. Організація біржової діяльності: Основи теорії і практикум. Навч. посібник 2-ге видання доповнене./Р.П.Дудяк, С.Я.Бугіль. – Львів: Новий Світ. – 2000: Магнолія плюс. – 2003. – 360 с.
2. Сохацька О.М. Біржова справа. / О.М. Сохацька. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2003. – 602 с.
3. Експрес-випуск Держкомстату, № 287 від 30.11.2010 р.

4. Бралатан В.П. Розвиток біржового ринку в Україні / В. П. Бралатан// Економіка АПК. - 2006. - № 2.- С.126-129.

Головата Наталія,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності
6.030601 «Менеджмент» Подільського державного аграрно-технічного
університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Гоголь Т.В.

РОЗРОБКА ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

В наш час ринкова економіка формує нові вимоги до підприємства, що обумовлюється не тільки наявністю конкуренції та високими вимогами до якості товарів, але й необхідністю гнучко реагувати на зміни ринкової ситуації, яка не завжди сприяє процвітанню підприємства. Успіх підприємства залежить від здатності передбачати та змінювати структуру виробництва і управління, розробляти та впроваджувати у виробництво нові види продукції, правильно планувати обсяги виробництва різних товарів, інвестиції та прибутки, для цього і розробляється економічна стратегія підприємства.

При розробці стратегії необхідно, з однієї сторони, мати чітке уявлення про сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, його позицію на ринку, а, з іншої сторони, розуміти структуру національної економіки в цілому та структуру галузі, в котрій працює підприємство. Стратегії складаються з ряду підходів і напрямів, що розробляються керівництвом з метою досягнення як найкращих показників роботи в одній конкретній сфері діяльності. [3].

Алгоритм розробки та реалізації економічної стратегії підприємства складається з таких етапів:

I – визначення місії;

II – встановлення цілей;

III – аналіз внутрішніх можливостей підприємства;

IV – аналіз зовнішнього середовища;